

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ
ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА
ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

Фипронил в яйца - ситуацията в България

Хронология на събитията

Първа нотификация за наличие на фипронил в ЕС/Белгия

• 20 юли 2017 г.

Получен е положителен лабораторен резултат при анализ за наличие на фипронил над определените лимити в проба яйчен жълтък на прах с произход Германия

• 29 август 2017 г.

Получен е единствения до момента положителен резултат за наличие на фипронил (0,027 мг/кг) в кокоши яйца от български производител в проба, взета от търговска верига

• 5 септ. 2017 г.

България е нотифицирана от Германия за наличие на фипронил в пратка яйчен жълтък на прах в количество 500 кг от германски бизнес оператор, пристигнал в страната в средата на месец март

• 18 август 2017 г.

България е нотифицирана от Германия за наличие на фипронил в пратка замразен яйчен меланж в количество 1440 кг.

• 5 септ. 2017 г.

Гърция информира за констатирано наличие на фипронил в пастьоризиран яйчен белтък и пастьоризиран яйчен жълтък с произход България.

• 18 септ. 2017 г.

Открит е фипронил в яйца от български производители

- ▶ В резултат на предприетите мерки за засилен мониторинг на яйца и яйчни продукти е констатирано съдържание на фипронил над нормата от 0,005 мг/кг в яйца от фирмите „Консорциум Агробизнес“ АД и „Агроинвестпродукт“ ООД. Върху черупките на яйцата има следните номера: 3BG04001, 1BG04001 и 3BG04003. Въпреки че установеното съдържание на фипронил е 0,027 мг/кг, което е значително под дозата от 0,72 мг/кг, надвишаването на която представлява потенциален риск за човешкото здраве, от БАБХ съветват потребителите, които са закупили яйца с горепосочените маркировки да не ги консумират, а да ги върнат обратно в обектите, от които са ги закупили.

Проверки

- ▶ Към 14 септ. 2017 г. служителите на БАБХ са извършили близо 600 проверки
 - ▶ 435 проверки на складове, предприятия преработващи яйца и предприятия влагащи яйца и яйчни продукти
 - ▶ 134 проверки на ферми, в които се отглеждат кокошки носачки
 - ▶ Извършени са и проверки в търговската мрежа
 - ▶ Към момента от случая са засегнати 26 страни-членки и 19 извън ЕС

Лабораторни изпитвания

- ▶ Към 14 септември 2017 г. са изпратени около 150 проби за наличие на фипронил в яйца, както с произход България, така и с произход ЕС
 - ▶ 1 е положителна (произход BG)
 - ▶ Възбранени са над 1,5 млн. яйца

Нотификация от Гърция

- ▶ Гръцките компетентни власти информират за констатирано наличие на фипронил в пастьоризиран яйчен белтък и пастьоризиран яйчен жълтък с произход България. На 18.09.2017 г., създават информационна нотификация за проследяване, с която за случая е уведомена Българската агенция по безопасност на храните. Лабораторните резултати показват наличие на инсектицида в количество 0,19 мг/кг. в пастьоризирания жълтък и 0,016 мг/кг в пастьоризирания белтък (което отговаря приблизително на 0,03 мг/кг в сурови яйца).
- ▶ Веднага са предприети действия за проследяване на суровините и готовия продукт. Вложените яйца са с произход от засегнатите ферми в село Поликраище. В хода на разследването е установено, че количества са дистрибутирани и в Румъния.
- ▶ За предприетите мерки БАБХ е уведомила ЕК чрез системата RASFF. Подадената информация е валидирана от ЕК, което означава, че приемат действията на БАБХ за адекватни и своевременни.

Резултати

- ▶ С цел гарантиране на безопасността на храните, предлагани на пазара и във връзка със засиления официален контрол по отношение на разпространението на продукти, замърсени с фипронил, Българската агенция по безопасност на храните извърши лабораторно изпитване на птиче месо. Проби за анализ бяха взети от четирите най - големи производители на птиче месо в страната. Изследвано бе както месо от пилета бройлерно производство, така и месо от кокошки носачки.
- ▶ Пробите бяха изпратени за изпитване в акредитирана лаборатория и резултатите показаха, че в нито една от четирите проби не е открито съдържание на фипронил в месо.

Мерки

- ▶ От 20 септември 2017 г. започна унищожаването на всички възбранени яйца и птици в екарисаж
- ▶ В БАБХ е получено уведомление от „Консорциум агробизнес“ за решение на ръководството на фирмата за унищожаване на всички кокошки носачки на възраст над 35 седмици
- ▶ Унищожаването на засегнатите продукти се извършва под контрола на компетентните органи.

Мерки

- ▶ Със заповед на Изпълнителния директор на БАБХ са разпоредени ежемесечни проверки до края на 2017 г. във всички обекти за добив, преработка и пакетиране на яйца, както и в тези, в които се извършват доставки на яйца и/или яйчни продукти
- ▶ За целите на официалния контрол всеки месец ще бъдат изпращани проби от яйца от всички ферми и пакетиращи центрове
- ▶ На бизнес операторите е предписано в системите им за самоконтрол да бъде включен лабораторен анализ за отсъствие на фипронил в яйца с честота най-малко веднъж месечно

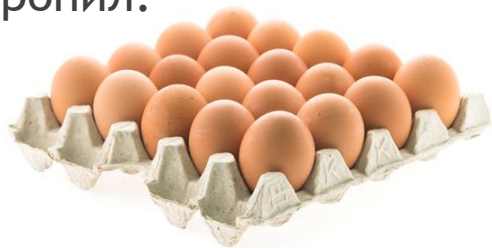
Оценка на здравния риск

- ▶ Центърът за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ) към Министерство на земеделието, храните и горите изготви становище за здравния риск, свързан с установените резултати за яйца българско производство, замърсени с фипронил.
- ▶ В Европейския съюз фипронилът е разрешен за употреба като активно вещество в състава на пестициди и биоциди. Съгласно базата данни на ЕС за пестициди, употребата на фипронил е разрешена до 30 септември 2017 г. Използването на фипронил при продуктивни животни не е разрешено. Допуска се за обезпаразитяване на кучета, котки, гълъби и др.

Оценка на здравния риск

- ▶ Регламент (ЕО) №396/2005 определя максимално допустима граница на фипронил в яйца от 0,005 мг/кг. Максимално допустимите стойности на остатъци от пестициди не са токсикологични граници за безопасност на храните и надвишаването им не означава непременно, че има здравен риск. Въпреки това, на основание, че фипронилът не е разрешен за използване в птицевъдството, дозата от 0,005 мг/кг е нормата за изтегляне на несъответстващите продукти от пазара.
- ▶ Като токсикологичен референтен праг за яйца и птиче месо, чрез модела PRIMo на Европейския орган по безопасност на храните, е определена доза от 0,72 мг/кг в яйца, изчислена за малко дете с тегло 8,7 кг. С надвишаването ѝ се надхвърля острата референтна доза (ARfD) за фипронил.

Оценка на здравния риск при деца

- ▶ Направената от ЦОРХВ оценка на здравния риск показва, че установеното количество фипронил в яйцата българско производство не надвишава ARfD за фипронил и че няма непосредствен здравен риск за населението, включително и децата.
- ▶ Едно българско малко дете (3-годишна възраст) с тегло 12.4 кг, следва да консумира 5 броя яйца (т.е. 250 г яйца) на седмица (т.е. 36 г/ден). При установената концентрация на фипронил от 0.027 мг/кг яйца, приетото количество фипронил ще бъде 0.7% от ARfD. За да се постигне ситуация с потенциален риск за здравето на малкото дете, напр. надвишаване на ARfD само със 102%, то би следвало да изяде за един ден 84 броя яйца.

Оценка на здравния риск при възрастни

- ▶ При най-високото докладвано в Европейския съюз съдържание на фипронил в яйца (1,2 мг/кг), 70-килограмов възрастен би трябвало да консумира над 80 яйца дневно, за да достигне острата референтна доза (ARfD). При надвишаването ѝ съществува потенциален здравен риск
- ▶ Заключение на Центъра за оценка на риска по хранителната верига е, че според наличната до момента информация и научни данни, риск от неблагоприятни здравословни ефекти за българските потребители е много малко вероятен

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

Благодарим за вниманието!